

Мазур Л. А.

Методи та підходи в навчальній діяльності у вищих медичних навчальних закладах.

На сьогодні педагогічна наука розглядає два підходи в навчанні: діяльнісний та інформативний. Перший передбачає передачу інформації від викладача студенту та навпаки. В якості приклада можна привести фронтальне опитування, колоквиум, диференційний залік у формі співбесіди.

Переважаання інформативного підходу у навчанні відповідає так званій директивній моделі, коли викладач ініціює потік інформації, а студент її автоматично відтворює. Така модель навчання характеризується точністю, однозначністю, безперечністю, достовірністю матеріалу, що викладається. Передбачається самостійна робота студентів в поза аудиторний час, поточний та підсумковий контроль.

При діяльнісному підході мета навчання полягає здебільшого у формуванні вміння вирішувати типові завдання. При цьому студент знайомиться з навчальним матеріалом (але не завчас його), а потім виконує завдання викладача, направлені на активну роботу з новим матеріалом. Перехід на інтерактивну форму навчання передбачає радикальну зміну ролі викладача, коли він з носія знань перетворюється в провідника різноманітної інформації, стає керівником самостійної роботи студентів та ініціатором його творчого потенціалу.

До основних критеріїв інтерактивної моделі навчання слід віднести принцип безперервної взаємодії викладача та студента, можливість неформальної дискусії, вільного викладення матеріалу, наявність завдань, що вимагають колективних зусиль, активацію творчого потенціалу студента, набуття досвіду роботи в команді.

В ряді країн Європи та СНД великої популярності набув метод проблемного викладення матеріалу. Це навчання, в ході якого студенти отримують завдання не в готовому вигляді, а шляхом самостійного дослідження. Суть проблемно орієнтованого навчання полягає у створенні ланцюжка проблемних ситуацій та управлінні діяльністю студентів по самостійному вирішенню навчальних проблем. Однак слід пам'ятати про те, що лише певна частина знань та способів діяльності може стати об'єктом проблемного навчання. Найбільш доцільно основні фундаментальні знання, досвід, накопичений людством, та ряд істин, встановлених фундаментальними науками, повідомляти студентам поза проблемним навчанням.

В якості прикладів домашніх завдань можна навести вирішення ситуативних завдань з описом алгоритму та обґрунтованості дій, відповіді на питання, що вимагають не запам'ятовування, а розуміння, завдання на критичну оцінку вже виконаних дій, складання ситуативних завдань з еталонами відповідей, розробка завдань в тестовій формі.

Однак слід зазначити, що методи та засоби навчання не слід ставити в ранг самоцілі, це насамперед інструмент для рішення освітніх завдань у ВМНЗ. Тому кожний метод повинен враховувати специфіку конкретної дисципліни.

Сучасні вимоги до організації навчального процесу у ВМНЗ передбачають вмiле поєднання директивної (виробленої практикою) та iнтерактивної (iнновацiйної) моделей навчання. Знання можуть бути засвоєні студентами лише в процесi самостiйної, активної дiяльностi. Педагогiчна ефективнiсть визначається не сумою переданих студенту знань, а ступенем та характером впливу на свiдомiсть та почуття студентiв, рiвнем iх iнтелектуальної та творчої активностi. Студент вчиться лише тодi, коли працює самостiйно. А це дає йому змогу брати участь у роботi СНТ, СНК, «круглих столах» та СНДР, та завдяки цьому самовдосконалюватись та розвиватись вже пiд час лiкарської чи провiзорської дiяльностi.

Ключові слова: дiяльнiсний та iнформативний пiдхiд - поточний та пiдсумковий контроль - мета навчання - проблемне викладення матерiалу.

Методи та пiдходи в навчальнiй дiяльностi у вищих медичних навчальних закладах / Л. А. Мазур // Матерiали наук.- практ. конф. «Сучаснi методичнi технологiї керування навчальним процесом у вищих медичних навчальних закладах», 15 лютого 2018 р. – Вiнниця, 2018. –С. 102